

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL.410.012.01.2020

prof. dr inż. Jarosław Adam Niedojadło - Rektor
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu
ul. Wojska Polskiego 1, 82-300 Elbląg

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/026 „Finansowanie szkolnictwa wyższego”

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie
ul. Artyleryjska 3e, 10-165 Olsztyn
T +48 89 678 82 00, F +48 89 678 82 30
lol@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-69, 10-950 Olsztyn

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu, ul. Wojska Polskiego 1, 82-300 Elbląg (dalej: PWSZ lub uczelnia).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jarosław Adam Niedojadło, Rektor PWSZ w Elblągu, od 01.09.2020 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił prof. dr hab. inż. Zbigniew Walczyk, Rektor PWSZ, od 01.09.2015 r. do 31.08.2020 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Działalność dydaktyczna i oferta kształcenia. Wydatkowanie środków publicznych przez uczelnię publiczną.
Okres objęty kontrolą	Lata 2018-2020, z wykorzystaniem danych z okresu wcześniejszego dla celów porównawczych.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie.
Kontroler	Cezary Gogolewski, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LOL/95/2020 z 08.10.2020 roku. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 1-3)</p>

II. Ocena ogólna kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia² zapewnienie przez PWSZ odpowiednich warunków do realizacji zadań związanych z kształceniem, w tym do osiągnięcia zaplanowanych efektów kształcenia.

Uzasadnienie oceny ogólnej W latach 2018-2020 działalność dydaktyczna w PWSZ prowadzona była w czterech instytucjach, na których kształcono studentów w ramach 10-15 kierunków studiów I i II stopnia, a od roku akademickiego 2019/2020 także w toku jednolitych studiów magisterskich (pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna). Pomimo wzbogacania oferty kształcenia liczba studentów PWSZ w tym okresie sukcesywnie spadała z 1 379 w roku akademickim 2018/2019 do 1 299 w roku 2019/2020 i 1 222 w roku 2020/2021, co spowodowane było głównie względami demograficznymi.

W okresie 2018-2020 na stabilnym poziomie pozostawała liczba zatrudnionych na uczelni nauczycieli akademickich (od 147 do 154 osób) pracujących w grupie pracowników dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych. Ustalane dla tych osób wynagrodzenia były zgodne z art. 137 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (dalej: Prawo o szkolnictwie wyższym)³ oraz rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (dalej: MNiSW) z dnia 25 września 2018 r. w sprawie wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora uczelni publicznej⁴.

W PWSZ funkcjonował spójny i prawidłowo zaprojektowany wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Jego elementem były instytucyjne oraz uczelniane

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 85, ze zm.

⁴ Dz. U. poz. 1838.

komisja ds. zapewnienia jakości kształcenia. Komisje te, stosownie do wymogów wynikających z zarządzeń Rektora PWSZ, sporządzały wymagane raporty dotyczące jakości kształcenia oraz dokonywały okresowych analiz oraz korekt realizowanych programów studiów. Programy te odpowiadały wymogom określonym w rozporządzeniu MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów⁵.

Działalność uczelni odbywała się na podstawie uchwalonego przez Senat PWSZ statutu, regulaminu organizacyjnego (nadanego zarządzeniem Rektora) oraz przyjętej „Strategii działania PWSZ na lata 2014-2020”. W ocenie NIK, w strategii tej nie zawarto jednak elementów umożliwiających dokonanie realnej oceny ujętych w niej celów. W odniesieniu do celów strategicznych nie określono bowiem m.in.: wskaźników oraz mierników dotyczących stopnia ich realizacji, nie sprecyzowano celów operacyjnych, a także nie sformułowano zapisów odnośnie monitorowania realizacji strategii, nakładów finansowych niezbędnych do realizacji jej celów, ewaluacji lub ewentualnej aktualizacji tego dokumentu oraz osób/podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie strategii.

PWSZ aktywnie współpracowała z różnymi podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z uczelniami wyższymi, w celu prawidłowego kształcenia na poszczególnych kierunkach oraz podejmowania inicjatyw z zakresu doskonalenia procesu dydaktycznego i rozwoju badań naukowych.

NIK pozytywnie ocenia wydatkowanie przez uczelnię środków publicznych w celu zapewnienia odpowiednich warunków do realizacji zadań związanych z kształceniem. Gospodarka finansowa uczelni prowadzona była na podstawie rzetelnie sporządzanych i zatwierdzanych przez Senat PWSZ planów rzeczowo-finansowych, a działalność dydaktyczna finansowana była głównie z dotacji i subwencji otrzymywanych od MNiSW. Środki otrzymywane z MNiSW wydatkowane zostały celowo i zgodnie z wymogami Prawa o szkolnictwie wyższym i na zadania związane z kształceniem i rozwojem naukowym uczelni. Prawidłowo wykorzystano też dotacje uzyskane dodatkowo na podstawie umów zawartych z MNiSW, w tym na realizację zdania „Dydaktyczna inicjatywa doskonałości”, które przeznaczono głównie na zakup sprzętu i wyposażenia laboratoriów i pracowni oraz zakup usług dydaktycznych.

W latach 2019-2020 Uczelnia prawidłowo zrealizowała też inwestycję budowlaną dotyczącą nadbudowy łącznika w jednym z budynków dydaktycznych wraz z wbudowaniem w tym budynku windy dla osób niepełnosprawnych. Jej koszt wyniósł 1 466,4 tys. zł. Wykonawcę robót wyłoniono prawidłowo na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych, a roboty budowlane wykonano zgodnie z umową, przepisami budowlanymi oraz protokolarnie odebrano. Realizacja tej inwestycji sfinansowana została z funduszu zasadniczego, w tym ze środków dotacji podmiotowej na kształcenie i rehabilitację studentów niepełnosprawnych ze środków funduszu osób niepełnosprawnych, która nie została wykorzystana w latach 2007-2017. Przyczyniła się ona do zlikwidowania barier architektonicznych dla niepełnosprawnych studentów w budynku Instytutu Pedagogiczno-Językowego.

Sprawozdania finansowe uczelni, stosownie do wymogu art. 410 Prawa o szkolnictwie wyższym, były co roku badane przez wybrane firmy audytorskie.

⁵ Dz. U. poz. 1861, ze zm.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁶ kontrolowanej działalności

Dane wstępne

Opis stanu faktycznego

Zgodnie ze statutem oraz regulaminem organizacyjnym w PWSZ funkcjonowały następujące jednostki organizacyjne: instytuty, które były jednostkami dydaktyczno-badawczymi; jednostki składowe instytutów (w ramach których mogły funkcjonować katedry, zakłady, laboratoria i pracownie); jednostki organizacyjne ogólnouczelniane oraz jednostki organizacyjne administracji. W PWSZ funkcjonowały cztery instytuty, tj. Ekonomiczny, Politechniczny, Pedagogiczno-Językowy i Informatyki Stosowanej. W ramach instytutów funkcjonowały trzy Zakłady, tj. Lektoratów, Informatyki i W-F. Jednostkami organizacyjnymi administracji były: kwestura, dział zamówień publicznych, dział gospodarczo-techniczny, domy studenckie.

W PWSZ funkcjonowały jednostki ogólnouczelniane, tj. Centrum Współpracy z Otoczeniem Gospodarczym, Społecznym i Instytucjonalnym (dalej: Centrum), w skład którego wchodziło: Centrum Transferu Technologii, Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości, Akademickie Biuro Karier oraz Akademickie Centrum Doradztwa i Potwierdzania Kwalifikacji Zawodowych, a także Biblioteka.

Do zadań Centrum wchodziła m.in. obsługa jednostek organizacyjnych w nim funkcjonujących, opracowanie jego strategii rozwoju, a także zbieranie informacji i propozycji do planu strategicznego jednostek wchodzących w jego skład. Głównym zadaniem Centrum Transferu Technologii było natomiast m.in. organizowanie i prowadzenie badań i usług technicznych oraz świadczenie usług naukowo-badawczych, szkoleniowych i promocyjnych, a także organizacja bezpośredniej współpracy pomiędzy uczelnią i podmiotami gospodarczymi poprzez działalność informacyjną, doradczą i szkoleniową.

(akta kontroli str. 4-23)

OBSZAR

1. Działalność dydaktyczna uczelni i oferta kształcenia

Opis stanu faktycznego

1.1. W latach 2018-2020, kształcenie w PWSZ w ramach czterech instytutów odbywało się na następujących kierunkach:

- 2017/2018 - Instytut Politechniczny (budownictwo - I st., inżynieria środowiska - I st., mechanika i budowa maszyn - I st., ochrona środowiska - I st.), Instytut Ekonomiczny (administracja - I st. i ekonomia - I st.), Instytut Pedagogiczno-Językowy (filologia - I st., filologia polska - I st., pedagogika - I i II st., pedagogika specjalna - I st.), Instytut Informatyki Stosowanej (informatyka - I st.);
- 2018/2019 - Instytut Politechniczny (budownictwo - I st., inżynieria środowiska - I st., mechanika i budowa maszyn - I st.), Instytut Ekonomiczny (administracja - I st., ekonomia - I st.), Instytut Pedagogiczno-Językowy (filologia - I st., filologia polska - I st., pedagogika - I i II st., pedagogika specjalna - I st.), Instytut Informatyki Stosowanej (informatyka - I st.);
- 2019/2020 - Instytut Politechniczny (budownictwo - I st., inżynieria środowiska - I st., mechanika i budowa maszyn - I st.), Instytut Ekonomiczny (administracja - I st., ekonomia - I st., studia menadżersko-prawne - II st.), Instytut Pedagogiczno-Językowy (filologia - I st., filologia polska - I st., pedagogika - I i II st., pedagogika specjalna - I st., pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna - jednolite studia magisterskie), Instytut Informatyki Stosowanej (informatyka - I st.);

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

- 2020/2021 - Instytut Politechniczny (budownictwo, sieci i instalacje budowlane, mechanika i budowa maszyn - wszystkie I st.), Instytut Ekonomiczny (administracja - I st., ekonomia - I st. studia menadżersko-prawne - II st.), Instytut Pedagogiczno-Językowy (filologia - I st., filologia polska - I st., pedagogika - I i II st., pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz pedagogika specjalna - jednolite studia magisterskie, logopedia - I i II st.), Instytut Informatyki Stosowanej (informatyka - I st.).

(akta kontroli str. 24-25)

Strategia rozwoju uczelni na lata 2014-2020+ uchwalona została przez Senat PWSZ w dniu 6 lutego 2014 roku. Była ona kontynuacją planów opracowanych w 2003 r. na lata 2003-2010 i w 2007 r. na lata 2007-2015. Obejmowała ona lata 2014-2020⁷.

W swoich planach i zamierzeniach strategia odnosiła się do następujących zagadnień: dydaktyka, kadra, działalność badawczo-rozwojowa i Centrum Transferu Technologii, baza materialna, informatyzacja uczelni, biblioteka, wydawnictwa, Akademickie Biuro Karier i Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości, współpraca w regionie, współpraca zagraniczna i Program Erasmus, aktywizacja środowiska akademickiego, promocja PWSZ w Elblągu. W strategii nie odniesiono się do zagadnień dotyczących finansów uczelni, w tym odnośnie wielkości i struktury przychodów oraz kosztów.

W zakresie działalności dydaktycznej Strategia zakładała następujące cele strategiczne:

- zdobywanie funduszy UE na uruchamianie kursów, szkoleń, akademii,
- systematyczne tworzenie bazy materiałów dydaktycznych oraz aplikacji aktywnych na e-learningowych platformach Moodle oraz Adobe connect,
- utrzymanie liczby studentów w okresie do 2020 r. (według strategii przewidywana liczba studentów na poszczególnych kierunkach studiów w roku 2019/2020 wynieść miała 2 590, w tym: 2 220 studentów studiów stacjonarnych i 370 niestacjonarnych),
- posiadanie własnej kadry nauczycieli akademickich zaliczanej do minimum kadrowego do roku 2020 (pracujących w PWSZ na podstawowych miejscach pracy).

W odniesieniu do działalności dydaktycznej w strategii nie określono celów operacyjnych (szczegółowych), wskaźników dotyczących realizacji poszczególnych celów strategicznych (za wyjątkiem celu dotyczącego utrzymania liczby studentów) oraz ich mierników. W strategii nie ujęto także zapisów dotyczących monitorowania stopnia jej realizacji, dokonywania okresowych analiz i aktualizacji strategii, nakładów finansowych niezbędnych do osiągnięcia celów oraz efektów, a także osób/podmiotów odpowiedzialnych za jej wykonanie (*opisano to w sekcji stwierdzone nieprawidłowości*).

Według wyjaśnień Rektora do 20.12.2020 r. Radzie Uczelni zostanie przedłożone sprawozdanie z realizacji strategii za lata 2014-2020, a obecnie trwają prace nad opracowaniem nowej strategii szkoły na okres od 2021 do 2025 roku. Rektor wskazał, iż w corocznych sprawozdaniach Rektora PWSZ znajdowały się odniesienia co do realizacji założeń przyjętych w strategii uczelni.

(akta kontroli str. 30-63)

1.2. W latach 2018-2020 w PWSZ kształciła się następująca liczba studentów:

- rok 2017/2018 - 1 530, z tego: 1 473 studentów studiów I st., i 57 studiów II st. (w roku tym na uczelni kształciło się czterech studentów cudzoziemców),

⁷ Przyjęta została ona Uchwałą Senatu Nr 02/2014 z dnia 06.02.2014 r.

- rok 2018/2019 - 1 379, z tego: studenci studiów I st. - 1 331 i 48 studentów studiów II st. (w tym trzech cudzoziemców),
- rok 2019/2020 - 1 299, z tego: 1 152 studentów studiów I st., 126 studentów studiów II st. i 21 studentów jednolitych studiów magisterskich (w tym czterech cudzoziemców),
- rok 2020/2021 - 1 222, z tego: 957 studentów studiów I st., 230 studentów studiów II st. i 35 studentów jednolitych studiów magisterskich (w tym ośmiu cudzoziemców).

(akta kontroli str. 26-29)

1.3. W roku akademickim 2017/2018 w PWSZ prowadzonych było dwanaście kierunków studiów, tj. jedenaście jako studia I stopnia i jeden jako studia II stopnia. W roku 2018/2019 w uczelni prowadzonych było jedenaście kierunków kształcenia - dziesięć w ramach studiów I stopnia oraz jeden kierunek w ramach studiów II stopnia. W roku 2019/2020 prowadzono łącznie trzynaście kierunków, tj. dziesięć kierunków studiów I stopnia, dwa kierunki studiów II stopnia oraz jeden kierunek jednolitych studiów magisterskich. W roku 2020/2021 planowane jest prowadzenie piętnastu kierunków studiów - dziesięciu kierunków studiów I stopnia, trzech kierunków studiów II stopnia i dwóch kierunków jednolitych studiów magisterskich.

(akta kontroli str. 24-25)

1.4. Współpraca uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym przy prowadzeniu studiów na poszczególnych kierunkach odbywała się głównie poprzez zawieranie umów dotyczących wspólnych przedsięwzięć i inicjatyw z zakresu doskonalenia procesu dydaktycznego i rozwoju badań naukowych. Prowadząc kształcenie w czterech instytutach, PWSZ współpracowała m.in. z: Politechniką Gdańską, Uniwersytetem Gdańskim, Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie oraz Instytutem Maszyn Przepływowych PAN w Gdańsku (umowa o współpracy naukowo-dydaktycznej z 2000 r.).

W grudniu 2005 r. PWSZ zawarła z Politechniką Gdańską porozumienie o współpracy w zakresie zapewnienia wysokiego poziomu kształcenia, rozwoju naukowego nauczycieli akademickich oraz przyjmowania absolwentów PWSZ na studia II stopnia, a także wspierania Szkoły kadry oraz współpracy naukowo-badawczej. W ramach tego porozumienia Politechnika Gdańska zobowiązała się m.in. do prowadzenia przewodów doktorskich pracowników PWSZ oraz do udzielania opinii w sprawach programowych i merytorycznych dotyczących prowadzonych kierunków studiów. Podobne porozumienie w lutym 2006 r. zawarte zostało z Uniwersytetem Gdańskim, a oba porozumienia przewidywały także współdziałanie przy rozbudowie sieci informatycznych, wzajemne udostępnianie laboratoriów i pomieszczeń dydaktycznych oraz współpracę bibliotek. Ponadto, w 2009 r. zawarte zostało porozumienie o współpracy w zakresie różnych form kształcenia oraz organizacji badań naukowych z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie⁸. W ramach tego porozumienia przewidziano m.in. konsultowanie i udzielanie uczelni opinii w sprawach programowych i merytorycznych dotyczących kierunków i specjalności zawodowych realizowanych w PWSZ w celu uznania kompatybilności planów i programów studiów w aspekcie kontynuacji uzupełniającego kształcenia magisterskiego. Dodatkowe porozumienie o współpracy z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim z 2019 r. przewidywało pomoc uczelni olsztyńskiej w formie konsultacji przy wprowadzaniu zmian

⁸ W 2013 r. zawarto z Uniwersytetem W-M w Olsztynie dodatkowe porozumienie o współpracy w realizacji badań naukowych z zakresu ochrony środowiska i odnawialnych źródeł energii, a w 2019 r. porozumienie w zakresie współpracy przy prowadzeniu studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela na wybranych kierunkach.

w programach studiów dla kierunków prowadzonych jako studia I i II stopnia (filologia, filologia polska, pedagogika, logopedia) oraz dwóch kierunków pedagogicznych prowadzonych jako jednolite studia magisterskie (pedagogika specjalna, pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna). W maju 2013 r. porozumienie o współpracy w ramach działalności dydaktycznej, naukowo-badawczej i wydawniczej zawarto także z Wyższą Szkołą Policji w Szczytnie.

Uczelnia współpracowała też z innymi podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego:

- w 2009 r. zawarto umowę z Wyższą Szkołą Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie w zakresie uczestnictwa w programie „Novell Academic Training Partner”,
- w 2015 r. nawiązano współpracę z Linux Professional Institute w celu ustanowienia jednolitego standardu edukacji w zakresie wolnego oprogramowania opartego na systemie Linuks,
- w 2017 r. zawarto umowę z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w ramach programu edukacyjnego „Cisco Networking Academy”,
- z różnymi podmiotami zawierano umowy w zakresie organizacji praktyk studenckich - np. z Asseco Data System S.A. z siedzibą w Gdyni, Centrum Kształcenia Praktycznego w Elblągu, KONI Systemy IT Sp. z o.o. z Elbląga, Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego Przemysłówka 03 z Elbląga, Przedsiębiorstwo Budowlano-Montażowe ELZAMBUD Sp. z o.o. z Elbląga, ZUS Oddział w Elblągu, ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. z Elbląga, ABB Zamech Sp. z o.o. z Elbląga, Elbląskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. z Elbląga,
- zawierano także umowy o współpracy w zakresie wymiany doświadczeń, transferu technologii, działalności naukowo-badawczej - np. z Miastem Elbląg - Elbląskim Parkiem Technologicznym, Muzeum Archeologiczno-Historycznym w Elblągu, Laboratorium Technik Terahercowych Sp. z o.o. z Elbląga, Home Concept Sp. z o.o. z Elbląga, Telewizja Elbląska, która objęła patronatem kształcenie na specjalności grafika komputerowa i multimedia w ramach Instytutu Informatyki Stosowanej,
- Rektor uczelni zawierał również umowy o współpracy ze szkołami, głównie ponadpodstawowymi, w celu zacieśniania relacji społeczności akademickiej PWSZ i uczniowskiej danej szkoły. W ramach tych umów PWSZ świadczyła m.in. pomoc w opracowaniu programów edukacyjnych oraz umożliwiała zainteresowanym i zdolnym uczniom dostęp do wybranych zajęć dydaktycznych i kół naukowych. Na podstawie zawartych porozumień PWSZ uzyskiwała natomiast możliwość promowania wśród uczniów swoich kierunków studiów. Umowy takie zawarto m.in. z Zespołem Szkół Zawodowych Nr 1 w Elblągu; I, II, III i IV Liceum Ogólnokształcącym w Elblągu; Liceum Ogólnokształcącym im. Feliksa Nowowiejskiego w Braniewie; Zespołem Szkół Ekonomicznych w Stargardzie Gdańskim; Zespołem Szkół Technicznych i Zespołem Szkół Mechanicznych w Elblągu.

Na podstawie wydanych zarządzeń Rektor powołał rady konsultacyjne Instytutu Pedagogiczno-Językowego, Ekonomicznego i Instytutu Politechnicznego (dla kierunków budownictwo oraz mechanika i budowa maszyn). W skład tych rad, oprócz przedstawicieli uczelni, wchodził przedstawiciele firm i instytucji działających w otoczeniu związanych z danymi kierunkami nauczania. Głównym zadaniem powołanych rad było omawianie: potrzeb kadrowych otoczenia społeczno-gospodarczego, w ramach którego mogliby znaleźć zatrudnienie absolwenci instytutów, a także zakładanych efektów kształcenia i programów studiów na danych

kierunkach ze wskazaniem aspektów ich doskonalenia. Rady konsultacyjne omawiać miały też m.in. zagadnienia dotyczące praktyk studenckich oraz propozycji uruchamiania nowych specjalności. W Instytucie Informatyki Stosowanej nie powołano rady konsultacyjnej, jednakże w celu dokonywania zmian w programie studiów i praktyk pracownicy instytutu utrzymywali kontakty i konsultowali się z licznymi firmami z branży IT (np. OPEGIEKA, KONI, InfoPower, CONTACT).

Dyrektorzy instytutów zawierali też z różnymi podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego umowy na odbycie przez studentów praktyk zawodowych w tych podmiotach. W latach 2018-2020 Instytut Informatyki Stosowanej zawarł 115 takich umów, Instytut Politechniczny 73 umowy, Instytut Pedagogiczno-Językowy 498 umów, a Instytut Ekonomiczny - 171 umów.

(akta kontroli str. 64-201)

1.5. Od roku akademickiego 2019/2020 uczelnia przygotowana była do prowadzenia, jako jednolitych studiów magisterskich, dwóch kierunków studiów, tj. pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz pedagogiki specjalnej. W roku tym uruchomiono tylko pedagogikę przedszkolną i wczesnoszkolną, natomiast kierunek pedagogika specjalna, ze względu na niewielką liczbę kandydatów, nie został uruchomiony. Od roku 2020/2021 uczelnia prowadzi oba ww. kierunki.

(akta kontroli str. 24-25)

1.6. W roku akademickim 2018/2019 nie tworzono na uczelni żadnych nowych kierunków studiów. W roku 2019/2020 utworzono dwa nowe kierunki pedagogiczne (jako jednolite studia magisterskie), tj. pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz pedagogika specjalna oraz kierunek - studia menadżersko-prawne jako studia II stopnia (kierunek pedagogika specjalna nie został uruchomiony). W roku 2020/2021 utworzono dwa nowe kierunki, tj. logopedia jako studia I i II stopnia. Utworzenie tych kierunków poprzedzone zostało analizą w zakresie potrzeb i możliwości co do ich utworzenia oraz potrzebami otoczenia społeczno-ekonomicznego, w którym uczelnia funkcjonuje.

(akta kontroli str. 24-25, 202-205)

1.7. W roku 2018/2019 w PWSZ zatrudnionych było 63 nauczycieli akademickich w grupie badawczo-dydaktycznej i 91 w grupie dydaktycznej (łącznie 154). W roku 2019/2020 było to odpowiednio: 65 i 82 nauczycieli (147 osób), a w roku 2020/2021 65 i 86 nauczycieli⁹ (151 osób). W ww. latach w PWSZ nie było zatrudnionych pracowników w grupie badawczej.

Według stanu na 01.10.2020 r. ze 151 nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni w grupie pracowników dydaktycznych 37 posiadało stopień naukowy doktora, a 49 tytuł zawodowy magistra, zaś w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych 18 posiadało tytuł naukowy profesora, 25 stopień naukowy doktora habilitowanego, 18 stopień naukowy doktora i 4 tytuł zawodowy magistra. Z ww. liczby 151 nauczycieli akademickich, 54 pracowników (36%) urodzonych było przed 1 stycznia 1960 r. i posiadało prawo do emerytury lub pobierało emeryturę.

(akta kontroli str. 206)

1.8. Nauczyciele akademicy PWSZ uzyskiwali stopnie naukowe w innych ośrodkach naukowych. W 2018 r. jeden pracownik PWSZ uzyskał stopień naukowy doktora na Uniwersytecie Gdańskim. W 2019 r. dwóch pracowników uzyskało stopień naukowy doktora - jeden na Politechnice Poznańskiej, a drugi w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie. Ponadto, w 2019 r. jeden z pracowników uczelni uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika

⁹ Dane liczbowe dotyczą zarówno pełno, jak i niepełnozatrudnionych.

w Toruniu. W 2020 r. jeden pracownik akademicki PWSZ uzyskał stopień naukowy doktora na Politechnice Łódzkiej.

(akta kontroli str. 206)

1.9. W roku akademickim 2018/2019, na 154 nauczycieli akademickich PWSZ, 101 prowadziło zajęcia w godzinach ponadwymiarowych, z tego 39 nauczycieli zatrudnionych w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych, a 62 z grupy dydaktycznej. W roku 2019/2020, na 147 nauczycieli akademickich szkoły, 101 realizowało godziny ponadwymiarowe, z tego 50 zatrudnionych w grupie badawczo-dydaktycznej i 51 z grupy dydaktycznej.

Nauczyciele akademicy zatrudnieni w grupie pracowników dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych prowadzili w roku 2019/2020 zajęcia w godzinach ponadwymiarowych w wymiarze nie przekraczającym rocznego wymiaru zajęć, określonego w art. 127 ust. 7 Prawa o szkolnictwie wyższym.

(akta kontroli str. 207, 642-647)

1.10. W roku akademickim 2018/2019 z ogólnej liczby nauczycieli akademickich zatrudnionych w PWSZ 58 osób (37,7%) zatrudnionych było w uczelni jako swoim drugim miejscem pracy, w roku 2019/2020 50 osób (34%), a w roku 2020/2021 także 50 nauczycieli, co stanowiło 33,1% ogółu.

W roku 2018/2019 czterech nauczycieli akademickich zatrudnionych w PWSZ jako w swoim pierwszym miejscu pracy pracowało też w drugim miejscu pracy, w roku 2019/2020 - pięciu, a w roku 2020/2021 sześciu nauczycieli.

(akta kontroli str. 208)

1.11. Analiza trzech programów studiów kierunków realizowanych w uczelni, tj. dotyczących filologii polskiej (Instytut Pedagogiczno-Językowy), mechaniki i budowy maszyn (Instytut Politechniczny) oraz administracji (Instytut Ekonomiczny) wykazała, że:

- programy te odpowiadały wymogom określonym w rozporządzeniu MNiSW w sprawie studiów i zawierały m.in.: opis programu studiów – charakterystykę prowadzonych studiów, tabele odniesień kierunkowych efektów uczenia się do charakterystyk Polskiej Ramy Kwalifikacji, plany studiów, karty modułów/przedmiotów realizowanych na danym kierunku studiów, w których ujęto m.in. metody weryfikacji efektów uczenia się,
- w przypadku każdego programu nauczania podjęta została uchwała Senatu PWSZ w sprawie przyporządkowania kierunku studiów do dyscyplin naukowych oraz dostosowania programu studiów do wymagań ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym dla cykli kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020,
- programy zostały pozytywnie zaopiniowane przez Radę Studentów oraz przez Komisję ds. Kształcenia na danym kierunku (a także ich zmiany).

Powyższe programy podlegały ocenie oraz korektom dokonywanym przez Instytutowe Komisje ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (np. w odniesieniu do programu kierunku mechanika i budowa maszyn uzyskiwano także opinie przedsiębiorców, którzy współpracowali z uczelnią w zakresie organizacji praktyk studenckich oraz udostępniania bazy laboratoryjnej na zajęcia dydaktyczne).

(akta kontroli str. 209-222, 260-293)

1.12. Według statutu PWSZ w uczelni funkcjonuje wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. System ten obejmuje w szczególności:

- ocenę procesu kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów, studiach podyplomowych i kursach dokształcających,

- przeglądy i doskonalenie programów studiów,
- ocenę jakości kadry dydaktycznej, co do wymogów formalnych, kwalifikacji i kompetencji,
- ocenę realizacji procesu kształcenia, w tym organizacji i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych,
- ocenę sposobu weryfikacji osiągania efektów uczenia się i ocenę realizacji zakładanych efektów uczenia się,
- monitorowanie karier zawodowych absolwentów,
- ocenę dostosowywania kształcenia do strategii regionu i rynku pracy, także z uwzględnieniem wniosków z monitorowania karier absolwentów,
- okresową ocenę nauczycieli akademickich.

W procesie funkcjonowania tego systemu zastosowanie miały:

- uchwała Senatu w sprawie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia¹⁰,
- zarządzenie Rektora PWSZ w sprawie powołania Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Instytutowych Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz zakresu ich działania,
- zarządzenie Rektora PWSZ w sprawie procedury działania Uczelnianej oraz Instytutowych Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, a także w sprawie monitorowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

W celu doskonalenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w PWSZ w grudniu 2014 r. powołane zostały: Instytutowe Komisje ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Uczelniana Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Rektor PWSZ, na podstawie zarządzeń, ustanowił także system monitorowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w PWSZ oraz określił procedury działania uczelnianej oraz instytutowych komisji ds. zapewnienia jakości kształcenia. Do zadań Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia należało m.in. opracowywanie sprawozdań o funkcjonowaniu systemu zapewnienia jakości kształcenia w uczelni, natomiast do zadań Instytutowych Komisji m.in. dokonywanie oceny jakości kształcenia w instytutach oraz przedstawiania Uczelnianej Komisji corocznych sprawozdań z funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia w instytucie. Sprawozdania te komisje instytutowe przedłożyć miały do 28 lutego roku następującego po zakończonym roku akademickim.

Zgodnie z wewnętrznym systemem zapewnienia jakości kształcenia po zakończeniu roku akademickiego 2018/2019 poszczególne komisje instytutowe (tj. Instytutu Politechnicznego, Ekonomicznego, Pedagogiczno-Językowego i Informatyki Stosowanej) dokonały ocen jakości kształcenia (dla poszczególnych kierunków), które przedstawione zostały w wymaganych raportach. Raporty te zawierały m.in. informacje o ocenie: zgodności zakładanych efektów kształcenia opisanych w programach kształcenia z efektami kształcenia opisanymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego oraz potrzebami rynku pracy; prawidłowości stosowania punktacji ECTS; zasad oceniania studentów i słuchaczy; praktyk; metod weryfikacji efektów kształcenia i sposobu ich stosowania; jakości procesu dyplomowania, w tym jakości prac dyplomowych.

Stosownie do założeń wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w PWSZ po zakończeniu poszczególnych lat akademickich Komisja Uczelniana ds.

¹⁰ Uchwała Nr 20/2012 Senatu PWSZ z 31 maja 2012 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Zapewnienia Jakości Kształcenia sporządziła i przedłożyła Rektorowi wymagane sprawozdania dotyczące funkcjonowania ww. systemu (tj. za lata 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018 i 2018/2019).

(akta kontroli str. 223-362)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W odniesieniu do działalności dydaktycznej strategia uczelni na lata 2014-2020 nie zawierała określenia celów operacyjnych (szczegółowych), wskaźników i mierników stopnia realizacji celów strategicznych (za wyjątkiem celu dotyczącego utrzymania liczby studentów). Nie ujęto w niej także zapisów dotyczących: nakładów finansowych niezbędnych do osiągnięcia celów oraz efektów, monitorowania stopnia jej realizacji, dokonywania okresowych analiz i aktualizacji strategii, a także osób/podmiotów odpowiedzialnych za jej wykonanie. Brak tych elementów nie zapewniał zatem realnej możliwości oceny m.in. realizacji określonych w niej celów, takich jak: posiadanie własnej kadry naukowej, pracującej w PWSZ jako swoim podstawowym miejscem pracy, czy zdobycie funduszy UE na uruchamianie kursów i szkoleń, akademii.

W wyjaśnieniu były Rektor PWSZ wskazał, iż strategia PWSZ w Elblągu opracowywana była od początku istnienia uczelni, tj. od 1998 r. Sposób w jaki sporządzano strategię, w szczególności od 2007 r., wynikał głównie z warunków w jakich uczelnia funkcjonowała oraz podał, iż żaden ze sposobów opracowania strategii nie jest formalnie nakazany lub zalecany. W wyjaśnieniach swoich stwierdził on też, że na przestrzeni funkcjonowania uczelni różnorodne zmieniające się okoliczności (np. częste zmiany prawa, zmniejszająca się liczba studentów, niepewne zasady dotyczące finansowania szkolnictwa wyższego) powodowały utrudnienia przy opracowaniu strategii.

Wskazał również, że ponieważ ilościowe rezultaty zadań strategicznych są trudno przewidywalne, wobec tego wprost w strategii nie ujęto mierników realizacji celów (za wyjątkiem prognozy liczby studentów). Podał, iż cele strategiczne i mierniki ich osiągnięcia są zawarte w studiach wykonalności poszczególnych projektów, a monitoring i ewaluacja strategii odbywa się głównie w projektach. W odniesieniu do kwestii odpowiedzialności za realizację strategii wyjaśnił natomiast, iż za opracowanie i prowadzenie strategii są odpowiedzialni wskazani pracownicy funkcyjni oraz członkowie zespołów powoływanych do opracowania i prowadzenia poszczególnych projektów, co ujęto w ich kartach funkcyjnych.

NIK nie podziela powyższych wyjaśnień. Istotą każdej strategii jest określenie w niej celów strategicznych i operacyjnych. Cele te wyznacza się po przeprowadzeniu analizy ryzyka, uwzględniając m.in. silne i słabe strony organizacji, a także szanse i zagrożenia, jak również zmienne dotyczące otoczenia społeczno-ekonomiczno-prawnego, w którym dany podmiot funkcjonuje. Dla tak określonych celów konstruuje się wskaźniki stopnia ich realizacji, aby w trakcie realizacji strategii móc ją monitorować, dokonywać oceny jej wykonania i ewentualnie korygować poprzez aktualizację. Wskazaniem jest, aby w dokumencie tym określono ramy finansowe i potencjalne źródła przychodów służące realizacji strategii, a także osoby lub jednostki organizacyjne danego podmiotu odpowiedzialne za realizację strategii. W kartach funkcyjnych lub regulaminach organizacyjnych tych jednostek uzupełniająco mogą być natomiast zawarte szczegółowe uregulowania co do zakresu tej odpowiedzialności.

(akta kontroli str. 30-63, 536, 625-641)

2. Wydatkowanie środków publicznych przez uczelnię publiczną

2.1. Gospodarka finansowa uczelni prowadzona była na podstawie sporządzanych na dany rok planów rzeczowo-finansowych. Plan rzeczowo-finansowy uczelni na 2018 r. zatwierdzony został 29.06.2018 r. Według planu po zmianach przychody z działalności operacyjnej wynieść miały 31 894,2 tys. zł; koszty działalności operacyjnej 31 313,6 tys. zł; a zysk netto 625 tys. zł. Stan funduszu zasadniczego uczelni na początek roku wynosił 42 467 tys. zł, a na koniec roku wynieść miał 41 738,8 tys. zł.

Plan rzeczowo-finansowy uczelni na 2019 r. zatwierdzony został 30.05.2019 r. Według planu po zmianach przychody z działalności operacyjnej wynieść miały 31 398,2 tys. zł; koszty działalności operacyjnej 31 265,8 tys. zł; a zysk netto 160 tys. zł. Stan funduszu zasadniczego na początek roku wynosił 41 738,5 tys. zł, a na koniec roku wynieść miał 58 174,3 tys. zł.

Plan rzeczowo-finansowy uczelni na 2020 r. przyjęty został 30.06.2020 r. Według tego planu przychody z działalności operacyjnej wynieść miały 36 057,7 tys. zł; koszty działalności operacyjnej 36 147,7 tys. zł; a zysk netto 0 tys. zł. Stan funduszu zasadniczego na początek roku wynosił 58 540,7 tys. zł, a na koniec roku wynieść miał 57 549,0 tys. zł. W dniu 26 czerwca 2020 r. Rada PWSZ pozytywnie zaopiniowała plan rzeczowo-finansowy na ten rok, a Senat uchwalił go w dniu 30 czerwca 2020 r.

(akta kontroli str. 363-396)

2.2. Przychody ogółem uczelni z działalności operacyjnej w 2018 r. wyniosły 31 442,6 tys. zł, z tego: przychody z podstawowej działalności operacyjnej 30 017,2 tys. zł (95,5%), a pozostałe przychody 1 425,4 tys. zł (4,5%). W ramach przychodów z podstawowej działalności dotacje z budżetu państwa wyniosły 21 750,9 tys. zł, a środki na realizację przedsięwzięć współfinansowanych ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych - 5 919,3 tys. zł. W 2019 r. przychody ogółem uczelni z działalności operacyjnej wyniosły 31 040,1 tys. zł, z tego przychody z podstawowej działalności operacyjnej 30 735 tys. zł (99%), a pozostałe przychody 305,1 tys. zł (1%). W ramach przychodów z podstawowej działalności operacyjnej subwencja na utrzymanie potencjału dydaktycznego i badawczego wyniosła 24 221,8 tys. zł, dotacje - 229,4 tys. zł, a środki na realizację przedsięwzięć współfinansowanych ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych - 3 865,6 tys. zł.

W 2020 r. (do 30 września) przychody ogółem uczelni z działalności operacyjnej wyniosły 22 180,4 tys. zł, z tego przychody z podstawowej działalności operacyjnej 21 885,7 tys. zł (98,7%), a pozostałe przychody 294,7 tys. zł (1,3%). W ramach przychodów z podstawowej działalności operacyjnej subwencja na utrzymanie potencjału dydaktycznego i badawczego wyniosła 19 403,0 tys. zł, a środki na realizację przedsięwzięć współfinansowanych ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych - 1 479,6 tys. zł.

(akta kontroli str. 397, 399-410)

2.3. W 2018 r. koszty działalności operacyjnej PWSZ wyniosły 30 298,6 tys. zł, z tego koszty podstawowej działalności operacyjnej 30 062,3 tys. zł (99,2%) i pozostałe koszty 236,3 tys. zł (0,8%). W ramach kosztów podstawowej działalności operacyjnej najwyższe kwotowo były koszty dotyczące: wynagrodzeń -

17 867,0 tys. zł, składek na ubezpieczenia społeczne - 3 130,1 tys. zł i pozostałe koszty rodzajowe - 3 698,7 tys. zł.

W 2019 r. koszty działalności operacyjnej uczelni wyniosły 30 910,2 tys. zł, z tego koszty podstawowej działalności operacyjnej 30 001,0 tys. zł (97,1%) i pozostałe koszty 909,2 tys. zł (2,9%). W ramach kosztów podstawowej działalności operacyjnej najwyższe kwotowo były koszty dotyczące: wynagrodzeń - 19 444,0 tys. zł, składek na ubezpieczenia społeczne - 3 806,4 tys. zł, pozostałe koszty rodzajowe - 2 236,7 tys. zł i zakup usług obcych - 2 168,9 tys. zł.

W 2020 r. (za III kw.) koszty działalności operacyjnej Szkoły wyniosły 19 002,8 tys. zł, z tego koszty podstawowej działalności operacyjnej 18 977,7 tys. zł (99,9%) i pozostałe koszty 25,1 tys. zł (0,1%). W ramach kosztów podstawowej działalności operacyjnej najwyższe kwotowo były koszty dotyczące: wynagrodzeń - 12 730,2 tys. zł, składek na ubezpieczenia społeczne - 2 604,0 tys. zł, pozostałe koszty rodzajowe - 3 698,7 tys. zł i amortyzacja - 1 237,1 tys. zł.

W ujęciu kalkulacyjnym wielkość i struktura kosztów uczelni była następująca:

- 2018 r. - koszty podstawowej działalności operacyjnej - 30 006,3 tys. zł, w tym: działalność dydaktyczna - 30 038,10 tys. zł; działalność badawcza - 24,2 tys. zł;
- 2019 r. - koszty podstawowej działalności operacyjnej - 30 001,0 tys. zł, w tym: działalność dydaktyczna - 29 167,0 tys. zł; działalność badawcza - 17,7 tys. zł, działalność socjalno-bytowa - 816,4 tys. zł;
- 2020 r. (III kw.) - koszty podstawowej działalności operacyjnej - 18 977,7 tys. zł, w tym: działalność dydaktyczna - 18 341,6 tys. zł; działalność badawcza - 40,6 tys. zł, działalność socjalno-bytowa - 595,5 tys. zł.

Koszty działalności dydaktycznej ogółem w 2018 r. wyniosły - 30 038,1 tys. zł (koszty działalności podstawowej-statutowej - 15 756,8 tys. zł, ogólnouczelniane - 3 778,8 tys. zł i koszty działalności pomocniczej - 10 502,5 tys. zł); w 2019 r. - 29 167,0 tys. zł (koszty działalności podstawowej - 16 366,5 tys. zł, ogólnouczelniane - 4 844,8 tys. zł, działalności pomocniczej - 7 955,7 tys. zł), a za III kw. 2020 r. - 18 341,6 tys. zł (koszty działalności podstawowej - 11 106,5 tys. zł, ogólnouczelniane - 3 386,3 tys. zł i działalności pomocniczej - 3 848,8 tys. zł).

(akta kontroli str. 398-411)

2.4. W 2018 r. PWSZ osiągnęła zysk netto w kwocie 1 175,9 tys. zł. W 2019 r. zysk ten wyniósł 163,9 tys. zł, a za III kw. 2020 r. 3 204,2 tys. zł. Powodem zmniejszenia zysku netto w 2019 r. w porównaniu do 2018 r. były wyższe koszty funkcjonowania uczelni. Wynikały one m.in. z: dokonania w 2019 r. odpisów w kwocie łącznej 350 tys. zł na nowoutworzone fundusze uczelniane, tj. fundusz remontowy, rozwoju uczelni, społeczny dla studentów i funduszu wspomagającego rozwój kompetencji społecznych oraz fundusz rozwoju sportu. Ponadto, w porównaniu do 2018 r., o 201 tys. zł zwiększył się odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. W 2019 r. nastąpił też wzrost wynagrodzeń pracowników administracji o około 124 tys. zł w związku ze wzrostem minimalnego wynagrodzenia oraz wzrost wynagrodzeń pracowników dydaktycznych o ok. 180 tys. zł w związku z podwyżką wynagrodzeń pracowników z tytułem profesora.

(akta kontroli str. 411-421)

2.5. W 2018 r. uczelnia otrzymała od MNiSW łącznie 25 707 tys. zł dotacji podmiotowych i celowych. Z kwoty tej wykorzystano 24 525,9 tys. zł, a niewykorzystane środki przeszły na rok następny. W ramach kwot wykorzystanych dotacja podstawowa dla uczelni wynosiła 21 326,7 tys. zł, dotacja na pomoc materialną dla studentów i doktorantów 2 370,1 tys. zł, a dotacja na utrzymanie

potencjału badawczego - 24,2 tys. zł. W roku tym PWSZ otrzymała także dotację z MNiSW w kwocie 750 tys. zł na realizację zadania „Wsparcie rozwoju kształcenia na profilu praktycznym w publicznych szkołach zawodowych”¹¹.

W 2019 r. uczelnia otrzymała od MNiSW 24 065 tys. zł subwencji na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz 3 658,3 tys. zł dotacji podmiotowych i celowych. Z kwoty otrzymanej subwencji wykorzystano 24 046,4 tys. zł, a z kwot dotacji 3 305,9 tys. zł (niewykorzystane środki przeszły do wykorzystania roku następnym). Ze środków dotacji na pomoc materialną dla studentów wykorzystano 2 283,8 tys. zł, na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia i kształcenia - 86,6 tys. zł i na utrzymanie potencjału badawczego - 16,6 tys. zł. W ramach środków subwencji na wynagrodzenia ogółem wydatkowano 19 444,0 tys. zł, z tego na wynagrodzenia ze stosunku pracy - 18 112,8 tys. zł, a na wynagrodzenia bezosobowe 1 331,2 tys. zł. Składki na ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia wyniosły 3 806,4 tys. zł.

W 2020 r. uczelni przyznano 23 928,2 tys. zł subwencji oraz 3 144,8 tys. zł dotacji podmiotowych i celowych. Do 30 września 2020 r. uczelni przekazano 17 862,3 tys. zł subwencji i 2 618,4 tys. zł dotacji, a wykorzystano odpowiednio: 15 736,6 tys. zł i 2 355,0 tys. zł. Ze środków dotacji na pomoc materialną dla studentów wykorzystano 1 666,6 tys. zł, a na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia i kształcenia - 7,9 tys. zł. W ramach środków subwencji do końca III kw. 2020 r. na wynagrodzenia ogółem wydatkowano 12 730,2 tys. zł, z tego na wynagrodzenia ze stosunku pracy - 12 010,6 tys. zł, a na wynagrodzenia bezosobowe 719,6 tys. zł. Składki na ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia wyniosły 2 604,0 tys. zł.

Środki dotacji i subwencji gromadzone były przez PWSZ na wyodrębnionym rachunku bankowym, prowadzonym przez Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział w Olsztynie (umowa ze stycznia 2012 r.). W ramach umowy prowadzone były też trzy rachunki pomocnicze, tj. środków dotacji na Fundusz Stypendialny; Fundusz Stypendialny - środki z innych źródeł oraz na Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

(akta kontroli str. 422-455)

Kwota miesięcznego zasadniczego wynagrodzenia brutto w roku akademickim 2019/2020 (bez dodatków zadaniowych i specjalnych) na stanowisku profesora zwyczajnego wyniosła 6,8 tys. zł, profesora uczelni - 6,0 tys. zł, a na stanowisku adiunkta 5,4 tys. zł. Kwoty wynagrodzeń pozostałych nauczycieli akademickich, zatrudnionych w grupie pracowników dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych na stanowiskach asystentów i wykładowców, wahały się od 3,6 tys. zł do 4,8 tys. zł. Ustalone kwoty wynagrodzeń nauczycieli akademickich były zgodne z art. 137 Prawa o szkolnictwie wyższym i przepisami wydanego na jego podstawie rozporządzenia MNiSW w sprawie wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora uczelni publicznej.

(akta kontroli str. 456)

2.6. W latach 2019-2020 uczelnia nie otrzymała od MNiSW dotacji celowych na realizację zadań inwestycyjnych. W okresie tym uczelnia otrzymała natomiast od MNiSW 145,9 tys. zł dotacji podmiotowej na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia i kształcenia na studiach (89,9 tys. zł w 2019 r i 56 tys. zł w 2020 r.).

¹¹ Umowa z MNiSW z 13.07.2018 r.

Z kwoty tej PWSZ wykorzystwała łącznie 94,5 tys. zł, tj. 86,6 tys. zł w 2019 r. i 7,9 tys. zł (za III kw. 2020 r.). Środki te wykorzystano m.in. na: konserwacje urządzeń dźwigowych, zakupy sprzętu i urządzeń do rehabilitacji, mebli przystosowanych dla osób niepełnosprawnych oraz wynagrodzenia asystenta osoby niepełnosprawnej oraz z tytułu prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.

W latach 2019-2020 uczelnia realizowała zadanie inwestycyjne pn. „Nadbudowa łącznika i wbudowanie windy dla osób niepełnosprawnych w budynku dydaktycznym PWSZ w Elblągu przy ul. Czerniakowskiej 22”. Koszt tego zadania wyniósł 1 466,4 tys. zł, a jego celem było zapewnienie studentom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia¹². Zadanie to finansowane było ze środków inwestycyjnych pochodzących z zysków z lat ubiegłych księgowanych na fundusz zasadniczy, w tym 1 115,7 tys. zł ze środków niewykorzystanej w latach 2007-2017 dotacji podmiotowej na kształcenie i rehabilitację studentów niepełnosprawnych (pozostała kwota sfinansowana została ze środków własnych uczelni).

W ramach realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Nadbudowa łącznika i wbudowanie windy dla osób niepełnosprawnych w budynku dydaktycznym PWSZ w Elblągu przy ul. Czerniakowskiej 22:

- uczelnia sporządziła dokumentację techniczną, która została zatwierdzona w decyzji z 06.08.2018 r. o pozwoleniu na budowę, wydanej przez Prezydenta Miasta Elbląga,
- wykonawcę robót budowlanych w ramach ww. zadania wyłoniono w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych,
- w procesie wyboru ww. wykonawcy m.in.: sporządzono specyfikację istotnych warunków zamówienia; powołano komisję przetargową, a jej członkowie złożyli oświadczenia, o których mowa w art. 17 ust. 2 ww. ustawy; ogłoszenie o zamówieniu zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych, na stronie internetowej zamawiającego i w jego siedzibie na tablicy ogłoszeń; prowadzono protokół z postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego,
- z wykonawcą robót w dniu 6 grudnia 2018 r. zawarto umowę, której treść odpowiadała warunkom określonym w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, ogłoszeniu o postępowaniu oraz w ofercie,
- zadanie zostało protokolarnie odebrane - z końcowego protokołu odbioru wynika, iż zrealizowano je zgodnie z dokumentacją techniczną, umową i przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹³,
- faktury wykonawcy w kwocie 1 367,4 tys. zł zostały opłacone zgodnie z warunkami określonymi w umowie oraz aneksach do umowy, a po zakończeniu inwestycji, której łączny koszt wyniósł 1 466,4 tys. zł¹⁴, na majątek uczelni przyjęto dźwig osobowy oraz dokonano zwiększenia wartości budynku dydaktycznego przy ul. Czerniakowskiej 22,

¹² Przeprowadzenie ww. inwestycji było wypełnieniem wniosku pokontrolnego NIK z kontroli z 2018 r. P/18/087 „Realizacja przez uczelnie akademickie i zawodowe obowiązku stworzenia niepełnosprawnym studentom i doktorantom warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i badaniach naukowych”.

¹³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1333, ze zm.

¹⁴ Pozostałe koszty to m.in.: usługi geodezyjne związane z budową, koszt opracowania dokumentacji technicznej, nadzór autorski nad budową.

- w dniu 15.07.2020 r. wydane zostało pozwolenie na użytkowanie wybudowanego łącznika¹⁵, a urządzenie dźwigowe zostało dopuszczone do eksploatacji przez Urząd Dozoru Technicznego.

(akta kontroli str. 535, 537-541, 542-623)

2.7. W 2019 i 2020 r., na podstawie dwóch umów zawartych z MNiSW, uczelnia otrzymała łącznie 2 mln zł na realizację przedsięwzięcia „Dydaktyczna inicjatywa doskonałości” (po 1 mln zł w każdym roku). Środki te stanowiły zwiększenie subwencji przyznanej uczelni w ww. latach i mogły być wykorzystane wyłącznie na zadania określone w załącznikach do umów. Raport końcowy z realizacji zadania z 2019 r. uczelnia złożyła do 30 stycznia 2020 r., a zadania z 2020 r. do 30 stycznia 2021 roku. W ramach przedsięwzięcia z 2019 r. zakupione miało być m.in.: wyposażenie laboratoriów sal i pracowni dydaktycznych poszczególnych instytutów, szkolenia studentów (wyjazdy na konferencje branżowe, wizyty studyjne w firmach, zajęcia wyjazdowe w laboratoriach innych uczelni) oraz zakup nowoczesnego sprzętu i uzupełnienie księgozbioru biblioteki. W odniesieniu do przedsięwzięcia z 2020 r. m.in. zaplanowano: zakup sprzętu na doposażenie laboratoriów i pracowni poszczególnych instytutów; zakup sprzętu, oprogramowania i uzupełnienie księgozbioru biblioteki; utworzenie „pracowni przedsiębiorczości” oraz doposażenie w nowoczesne technologie Biura Promocji i Współpracy Zagranicznej.

W 2019 r. z otrzymanych od MNiSW środków w kwocie 1 mln zł uczelnia wykorzystwała 439,5 tys. zł. Pozostałą kwotę 560,5 tys. zł, za zgodą MNiSW, PWSZ wydatkowała w I kw. 2020 r. Natomiast, z otrzymanych na podstawie umowy z 2020 r. środków w kwocie 1 mln zł, do 30 września uczelnia wykorzystwała 120 tys. zł. Złożyła ona do MNiSW sprawozdanie z realizacji umowy z 2019 r. dotyczącej ww. przedsięwzięcia, z którego wynika, iż środki te wykorzystane zostały zgodnie z przeznaczeniem, w pełnej wysokości i na przedsięwzięcia przewidziane w umowie, tj. m.in. na zakup sprzętu i wyposażenia do laboratoriów i pracowni, usług dydaktycznych i techniczno-edukacyjnych, oprogramowania, materiałów eksploatacyjnych oraz uzupełnienie księgozbioru biblioteki.

(akta kontroli str. 457-516)

2.8. W 2020 r., w związku z zagrożeniem epidemicznym wywołanym rozprzestrzenieniem się wirusa SARS COVID-2, uczelnia poniosła wydatki w kwocie 160,4 tys. zł. Środki te przeznaczone zostały na: zakup tabletów, kamer i mikrofonów do zdalnego nauczania (90,7 tys. zł); platformy i licencji do prowadzenia zdalnych zajęć i wideokonferencji (27 tys. zł); zakup dozowników i płynów do dezynfekcji, maseczek i rękawic ochronnych (14,1 tys. zł); kamery do detekcji twarzy i pomiaru temperatury (12,9 tys. zł); osłon ochronnych (9,1 tys. zł); a także termometrów i stojaków do płynów do dezynfekcji i automatycznych atomizerów (6,6 tys. zł).

(akta kontroli str. 517)

2.9. Roczne sprawozdania finansowe PWSZ za 2018 i 2019 r. zbadane zostały przez firmę audytorską. W raportach z badania stwierdzono, iż sprawozdania te przedstawiają rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej uczelni oraz jej wyniku finansowego i przepływów pieniężnych. Wskazano także, że zostały one sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych i zgodnie z ustawą o rachunkowości. Raporty z badania sprawozdań finansowych Szkoły nie zawierały rekomendacji do realizacji, a także nie wskazywano w nich na zagrożenia w kontynuowaniu działalności uczelni. Wyboru firmy audytorskiej na

¹⁵ Decyzja PINB dla Miasta Elbląga Nr 38/2020 z dnia 15 lipca 2020 r.

2018 r. dokonał Senat PWSZ, a na 2019 r., zgodnie z art. 410 Prawa o szkolnictwie wyższym, Rada Uczelni.

Wyniki badania sprawozdania z 2018 r. były następujące:

- bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2018 r., po stronie aktywów i pasywów wykazywał sumę 52 925 751,56 zł,
- rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. wykazał zysk netto w kwocie 1 175 949,73 zł,
- zestawienie zmian w kapitale własnym za okres obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. wykazało zwiększenie kapitału własnego o kwotę 55 439,72 zł,
- rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. wykazał zmniejszenie stanu środków pieniężnych o kwotę 669 779,69 zł.

Wyniki badania sprawozdania z 2019 r.:

- bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2019 r., po stronie aktywów i pasywów wykazywał sumę 69 182 300,49 zł,
- rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. wykazał zysk netto w kwocie 163 903,73 zł,
- zestawienie zmian w kapitale własnym za okres obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. wykazało zwiększenie kapitału własnego o kwotę 15 790 091,42 zł,
- rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. wykazał zmniejszenie stanu środków pieniężnych o kwotę 157 020,36 zł.

(akta kontroli str. 518-528)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wydatkowanie przez uczelnię środków publicznych.

Działalność dydaktyczna uczelni finansowana była głównie z dotacji i subwencji otrzymywanych od MNiSW. W latach 2018-2020 przychody uczelni wyniosły łącznie 84 663,1 tys. zł, a głównymi ich składnikami były dotacje i subwencje z MNiSW, które stanowiły 77,5% tej kwoty. Koszty działalności operacyjnej szkoły wyniosły 30 298,6 tys. zł w 2018 r., 30 910,2 tys. zł w 2019 r. i 19 002,8 tys. zł w 2020 r. (III kw.), a największą ich pozycją były wynagrodzenia pracowników z pochodnymi, które stanowiły odpowiednio: 69,3%, 75,2% i 80,7%. Środki dotacji i subwencji otrzymywane z MNiSW wydatkowane zostały celowo i zgodnie z wymogami Prawa o szkolnictwie wyższym oraz na zadania związane z kształceniem i rozwojem naukowym uczelni. Prawidłowo wykorzystano też środki dotacji uzyskanych na podstawie umów zawartych z MNiSW, w tym na realizację zdania „Dydaktyczna inicjatywa doskonałości”.

Uczelnia w latach 2019-2020 prawidłowo zrealizowała inwestycję budowlaną dotyczącą nadbudowy łącznika wraz z wbudowaniem w nim windy dla osób niepełnosprawnych w budynku dydaktycznym Instytutu Pedagogiczno-Językowego. Wykonawcę robót wyłoniono na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych, a roboty budowlane wykonano zgodnie z umową i ustawą Prawo budowlane.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niniejszą kontrolą Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag. W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnioskuje o:

Wnioski

Uwzględnienie w opracowywanej nowej strategii PWSZ takich elementów jak: cele operacyjne, wskaźniki i mierniki dotyczące osiągnięcia celów strategicznych i operacyjnych, aktualizacja i ewaluacja strategii, ramy finansowe i potencjalne źródła przychodów służące realizacji strategii, określenie podmiotów/osób odpowiedzialnych za realizację strategii.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Olsztyn, grudnia 2020 roku.

Kontroler
Cezary Gogolewski
Doradca ekonomiczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie
Dyrektor
Piotr Górny

.....
podpis

.....
podpis